
درس دوم

روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک

۱- معیارهای سنجش اعتبار یک خبر تاریخی چیست؟

۲- نقد یک خبر تاریخی که در حقیقت همان اعتبار سنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می شود به چند گونه صورت می گیرد؟

۳- اعتبار روایت کننده خبر چگونه مورد سنجش قرار می گیرد؟

۴- اعتبار اصل خبر و منابع تاریخی چگونه مورد سنجش قرار می گیرند؟

۵- یکی از مهم ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک خبر یا گزارش تاریخی چیست؟

۶- مقایسه و تطبیق اخبار و روایات ذکر شده با سایر منابع و شواهد چگونه صورت می گیرد؟

۷- بهترین روش سودمند در جهت تعیین اعتبار اخبار و اسناد چیست؟

۸- چرا بعضی مورخان دست به مشاهده مستقیم می زنند؟

۹- مستندات آثار تاریخی چه تأثیری در تأیید مندرجات و اخبار کتب تاریخی دارد؟

۱۰- چرا عدم توجه به زمان در ذکر اخبار تاریخی از اصالت و اعتبار لازم برخوردار نیست؟

۱۱- کدام یک از مورخان به مطالعه سالشمارها و کتب تقویمی گوناگون پرداخته و روایات و اخبار مندرج در کتب مورخان پیشین را مورد نقد و بررسی قرار داده‌اند؟

۱۲- یعقوبی و طبری چه خبری نادرست و بی اعتماد می‌دانند؟

۱۳- مقدسی چه خبری را جزو استوارترین خبرها می‌دانند؟

۱۴- چه ویژگی‌هایی باعث می‌شود که مورخان درک و استنباط تاریخی درستی داشته باشند؟

۱۵- دستاوردهای علوم جدید چه تأثیری در تعیین اصالت برخی از شواهد و مدارک تاریخی دارد؟

۱۶- کدام علوم انسانی مورخان را در تعیین اصالت اخبار و منابع تاریخی یاری می‌دهند؟

۱۷- انواع روش‌های تاریخ‌نگاری را ذکر کنید؟

۱۸- تاریخ‌نگاری روایی چه نوع تاریخ‌نگاری است؟

۱۹- ویژگی‌های تاریخ‌نگاری روایی را بنویسید.

۲۰- برجسته‌ترین تاریخ‌نگار روایی و ویژگی‌های تاریخ‌نگاری وی را بنویسید.

۲۱- تاریخ نگاری ترکیبی چه نوع تاریخ نگاری است و مهم ترین آثار در این زمینه را نام ببرید.

۲۲- ویژگی های تاریخ نگاری تحلیلی را توضیح داده و مهم ترین آثار در این زمینه را بنویسید.

۲۳- دسته بندی تاریخ براساس سالشماری و موضوع را توضیح دهید؟

۲۴- کدام مورخ برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش های تاریخی به مسافرت می رفت و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می داد؟

الف) ابوریحان بیرونی ب) مسعودی پ) طبری ت) بلعمی
۲۵- نوعی از تاریخ نگاری که مورخ روایت های مختلف و متعدد را درباره یک موضوع واحد با ذکر اسناد ذکر می کند، تاریخ نگاری گفته می شود؟

۲۶- کتاب جامع التواریخ تألیف که در حدود سال ۷۱۰ ق در عهد نگارش آن به پایان رسید.

۲۷- از برجسته ترین چهره های تاریخ نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور است.

الف) محمدبن جریر طبری ب) ابوعلی بلعمی پ) ابوالفضل بیهقی ت) بلاذری
۲۸- نویسنده ی کتاب اخبار الطوال است که از چهره های سبک تاریخ نگاری است.

۲۹- کدام یک از آثار برجسته سبک تاریخ نگاری تحلیلی به شمار نمی روند؟

الف) تجارب الامم ب) تاریخ بیهقی پ) فتوح البلدان ت) مروج الذهب